

Spillet om Lofoten/ Vesterålen og Senja

Bjørnar Nicolaisen fra Andøya hadde den 19. februar en innsiktsfull kronikk i Avisa Nordland. Den setter fingeren på kjernes spørsmålet - hvorfor presse på for å få en konsekvensutrednings (KU) for Lofoten/ Vesterålen og Senja (LoVeSe) nå, når det ikke foreligger noen realistiske premisser for regional verdiskapning?

Vi har kanskje noe ulik holdning til petroleumsvirksomhet i forhold til Bjørnar Nicolaisen, men kjernen i hans innlegg stiller vi oss helt bak. Hva er hensikten med å åpne flere felt utenfor Nordland hvis vi ikke krever vår andel av verdiene, og får det.

Tilhengerne av en rask KU argumenterer med at lokale og regionale ringvirkninger skal dokumenteres i KU-prosessen. Dette er en illusjon og er uten forankring i erfaringene fra tidligere åpningsprosesser og konkrete utbygginger. Kortversjonen av disse erfaringer er:

- 1) Positive og velmenende formuleringer vedtas av Stortinget når KU'en behandles, men de forplikter ikke selskapene.
- 2) Når den konkrete utbygging kommer, skjer dette ved enkeltfelt som «alltid er for små» til å ta andre hensyn enn maksimal lønnsomhet.
- 3) De fagre løfter om lokale ringvirkninger uteblir og tiltroen til at oljenæringen mener alvor med sine løfter faller tilsvarende.

KU-prosessens mangler

Der står vi i dag, og derfor har dagens KU-prosess som «verktøyet» for en åpning av LoVeSe utspilt sin rolle. Skeptikerne har rett i at en KU i dag langt på veg er det samme som åpning.

Miljøargumentet kan føre til en stopp, men forhold og krav knyttet til lokale ringvirkninger og samliv med andre næringer som for eks. fiske, har til nå aldri blitt hensyntatt i en KU på en betryggende måte.

Svaret på denne utfordringen er at de mest avgjørende premisser for å oppnå de ønskede lokale og regionale ringvirkninger, må konkretiseres og fastlegges på forhånd og legges til grunn før en formell KU-prosess igangsettes. Dette vil gi forutsigbarhet for så vel oljeselskapene som lokalmiljøene.

Kravet om forutsigbare lokale ringvirkninger vil måtte ligge som et tydelig og kontinuerlig press på oljeselskapene også etter en KU. Det ser vi i Finnmark i dag. Etter at Statoil har sagt at det ikke er lønnsomt å ilandføre oljen fra Johan Castberg, har det politiske miljøet «tatt opp hansken». Med støtte i Oljedirektoratets krav om at «områdeløsninger» skal vurderes er det nå gode prosesser på gang med å dokumentere lønnsomme landbaserte løsninger basert på at flere felt blir sett i sammenheng.

Nicolaisen påpeker at det i Nordland er blitt helt stille fra regionalt politisk nivå med hensyn på KU-krav. Dette er fullt ut forståelig gitt dagens erfaringer, men høyst merkelig ved at en dermed ikke går inn i realitetene - hva er de konkrete kravene fra LoVe og Nordland for at en utbygging av LoVeSe i det hele tatt skal bli aktuelt?

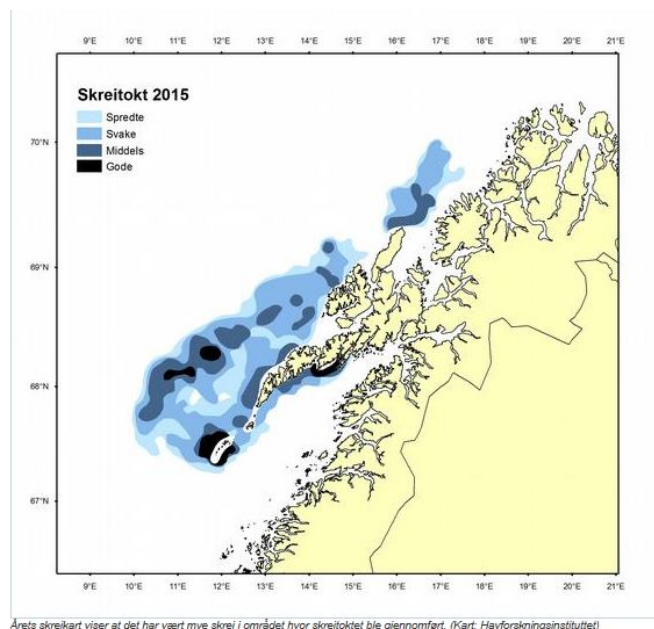
Områdeløsninger

Navnet på «verktøykassa» for å oppnå økte ringvirkninger har Oljedirektoratet kommet med - det heter «Områdeløsninger». I dette ligger en planlagt utbygging på et større geografisk område samtidig, og ikke bare ett enkelt felt. Innholdet i en områdeløsning må imidlertid defineres av aktørene i Nordland. De viktigste stikkordene i den forbindelse vil være å:

- sikre forutsigbare og uforstyrrede driftsforhold for fiskerne
- kreve samordnede og miljøsikre utbyggingsløsninger
- sikre forutsigbare og betydelige industrielle og sysselsettingsmessige ringvirkninger

Dette kan skje ved at følgende premisser blir lagt til grunn for en KU:

- mange lisenser tildeles samtidig for å klarlegge potensialet
- krav om samordnede utbyggingsløsninger og felleskampanje for seismikk og leteboring legges til grunn for lisensutlysning
- ingen flytende eller faste installasjoner innenfor det som av Fiskeridirektoratet defineres som aktuelt «skreitokt» (se kartskisse)



- Produksjonsboring skal skje fra land det dette er teknisk mulig, spesielt gjelder dette utenfor Vesterålen.

Selv om Nicolaisen nok ikke er den som vil etterlyse denne type initiativ, håper vi hans innlegg vil anspore til en målrettet diskusjon i Nordland, også om hvordan oppnå de ønskede ringvirkninger ved en eventuell åpning av Lofoten, Vesterålen og Senja.

Skal vi forholde oss tause og la miljøorganisasjoner eller oljenæringens organisasjoner føre diskusjonene frem til Stortingsvalget, eller skal Nordlands politikere og næringsaktører selv komme på banen og stille konkrete krav til sentrale myndigheter?

Bodø Næringsforum v/ Mariann Meby

Gildeskål Næringsforum v/ Gunnar T. Skjellvik

Meløy Næringsforum v/ Liv Toril Pettersen

Fauske Næringsforum v/ Nils-Ole Steinbakk

Bodøregionens Utviklingsselskap v/ Odd Emil Ingebriktsen